Dosarul nr.4r-2720/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23082356-02-4r-24062024 Judecător Aureliu POSTICĂ

D E C I Z I E
în numele Legii

26 iulie 2024 **mun.Chişinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CHIŞINĂU
Avînd în componența sa:
Președintele ședinței: Oxana ROBU,
Judecători: Vitalie BUDECI și Vladislav SCHIBIN

a judecat, în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI Dumitru NUȚA împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5051/2023 din 10 aprilie 2024, în cauza contravențională intentată în privința lui DARANUȚA Andrei în temeiul art.236 alin.(2) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 07.08.2023 până la 10.04.2024;
în Curtea de Apel Chişinău, din 26.04.2024 până la 26.07.2024.
Procedura de citare legal executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 29.05.2023, DARANUȚA Andrei a depus contestație împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05952830 din 29.05.2023 și deciziei de sancționare emise în baza acestuia, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 236 alin. (2) din Codul contravențional.

În susținerea contestației a menționat că, nu este de acord cu procesul verbal cu privire la contravenție, deoarece pe porțiunea de drum care se deplasa lipsea indicatorul limita de viteză pe care polițistul îl demonstra de pe telefonul său personal.

2. *Prin Hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr.5r-5051/2023 din 10 aprilie 2024,* a fost admisă contestația depusă de DARANUȚA Andrei împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 952830 și decizia agentului constatator al INSP al IGP din 29.05.2023.

A fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 952830 și decizia agentului constatator al INSP al IGP din 29.05.2023, prin care DARANUȚA Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(2)

Cod contravențional, din motivul neconsemnării de către agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție a datelor şi circumstanțelor, care afectează în mod esențial fondul cauzei.

A fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui DARANUȚA Andrei în temeiul art. 236 alin.(2) Cod contravențional, din motivele expuse în partea descriptivă a hotărârii.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Dumitru NUȚA a declarat recurs* în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 10.04.2024, prin care să fie dispus*,* rejudecarea cauzei în instanța de fond în alt complet de judecată.

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, Hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 10.04.2024 este neîntemeiată, din considerentul că, instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

A invocat că la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție a respectat normele procesuale și materiale, a prezentat probe acumulate în cadrul dosarului contravențional intentat împotriva cet. DARANUȚA Andrei.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de Procedură Penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri.

La data de 17.07.2024, prin intermediul secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, DARANUȚA Andrei a depus referință asupra recursului

declarat de către agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, NUȚA Dumitru, pin care a solicitat respingerea recursului declarat ca fiind neîntemeiat cu menținerea în vigoare a Hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 10.04.2024.

Consideră că instanța de judecată a adoptat o hotărâre legală ce corespunde cerințelor şi normelor unanim invocate în jurisprudența națională şi internațională, iar circumstanțele speței au fost examinate sub toate aspectele, multiaspectual, complet şi obiectiv, or, înfăptuirea justiției penale, implică efectiv obligațiunea instanței de judecată să-şi întemeieze hotărârile pronunțate numai pe certitudinea dobândită pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Dumitru NUȚA împotriva Hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5051/2023 din 10 aprilie 2024, din considerentele ce succed.*

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs *respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În temeiul prevederilor art. 10 Codul Contravențional al RM, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod Contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică

făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

6. În fapt, potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 29.05.2023, DARANUȚA Andrei a fost recunoscut vinovat de către agentul constatator al INSP al IGP, NUŢA Dumitru, de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod contravențional, pentru faptul că, la data de 29.05.2023, orele 09:03 min., deplasându-se în ***** cu mijlocul de transport ***** cu cu n/î -***** a neglijat marcajul 1.1.1 (*Linia îngustă continuă ce semnifică delimitarea fluxurilor de transport de sensuri opuse pe sectoarele de drum periculoase, care au două sau trei benzi pentru circulație*) fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale, ce constituie 900 lei cu aplicarea sancțiunii complementare în formă de 4 puncte de penalizare.

Procesul-verbal de constatare a contravenției a fost întocmit pe 29.05.2023, în prezența persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional DARANUȚA Andrei.

7. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Așadar, Colegiul relevă că, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție şi sancțiunea aplicată.

Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, Colegiul penal constată că dispozițiile legale în materie nu au fost respectate. Astfel, procesul-verbal nu cuprinde toate mențiunile prevăzute de art. 443 și art. 445 din Codul contravențional.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică

făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În temeiul art. 441 alin. (1) CC, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenției.

Consecvent la cele expuse instanța de recurs statuează că conform art.443 alin.(1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; *fapta contravențională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenitei*; aducerea la cunoştința contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecțiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecțiile şi probele victimei.

Legiuitorul la art. 445 alin. (1) Cod contravențional a legiferat în mod expres consecința nulității absolute, care intervine în mod imperativ, prin efectul legii, și care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, în cazul neconsemnării în procesul verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, ***a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârşite*** şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna.

Instanța reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterând importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală”, a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

8. Colegiul relevă că, conform art. 443 alin.(1) lit. d) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție trebuie să conțină fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție.

Astfel, deşi potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator îi incriminează contravenientului încălcarea regulilor de circulație rutieră, manifestate prin neglijarea marcajului 1.1.1 (*Linia îngustă continuă ce semnifică delimitarea fluxurilor de transport de sensuri opuse pe sectoarele de drum periculoase, care au două sau trei benzi pentru circulație)*, fapta acestuia este nejustificat încadrată în limitele art. 236 alin.(2) Cod contravențional, care prevede răspundere pentru - depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră.

Din procesul-verbal cu privire la contravenție contestat rezultă că, conducătorul auto DARANUȚA Andrei ar fi încălcat prevederile regulamentare privind nerespectarea marcajului rutier, faptă ce se încadrează în limitele art. 240 alin.(1) Cod contravențional, însă din motive neclare, la procesul- verbal sunt anexate probe cu privire la încălcarea de către contravenient a limitelor vitezei de deplasare pe sectorul indicat al părții carosabile.

Instanța de recurs, examinând aspectele relevate menționează, că procesul-verbal nu corespunde exigențelor art.443 alin.(1) lit. d) Cod contravențional, agentul constatator admițând omisiuni care atrag conform art.445 Cod Contravențional, nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție, or învinuirea formulată cet. DARANUȚA Andrei în procesul-verbal cu privire la contravenție se prezintă a fi una incertă şi abstractă, fără indicarea circumstanțelor care au importanță fundamentală pentru stabilirea faptelor şi consecințelor juridice, cu indicarea greșită a indicilor contravenției imputate, nefiind clar care învinuire îi este adusă acestuia.

Încălcările menționate nu au fost înlăturate de către agentul constatator la examinarea cauzei contravenționale şi respectiv acesta fiind nul nu poate fi pus la baza constatării vinovăției lui DARANUȚA Andrei.

Astfel, Colegiul penal reține faptul că neconsemnarea, nu doar efectivă, dar și neconsemnarea veridică, completă a datelor și faptelor indicate la art. 443 Cod contravențional, fapt care afectează în mod esențial fondul cauzei și nu poate fi înlăturată de instanță, atrage nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, or o altă interpretare, având caracter extensiv-defavorabil, este interzisă potrivit art. 5 Cod contravențional.

Astfel, instanța de recurs reține că, contrar prevederilor art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit de către agentul constatator *fără a fi individualizată fapta ilicită*, or, în temeiul procesului verbal cu privire la contravenție seria /nr. MAI 05 952830 din 29.05.2023, agentul constatator pretinde faptul că contravenientul a încălcat regulile de circulație rutieră, manifestate prin neglijarea marcajului 1.1.1 (*Linia îngustă continuă ce semnifică delimitarea fluxurilor de transport de sensuri opuse pe sectoarele de drum periculoase, care au două sau trei benzi pentru circulație)*, fapta acestuia fiind încadrată în limitele art. 236 alin.(2) Cod contravențional, însă din motive neclare, la procesul- verbal sunt anexate probe cu privire la încălcarea de către contravenient a limitelor vitezei de deplasare pe sectorul indicat al

părții carosabile fapta prevăzută de prevederile art. 240 alin. (1) Cod contravențional, circumstanțe care nu au fost verificate și confirmate de către agentul constatator.

Colegiul penal menționează că, cu privire la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina lui DARANUȚA Andrei, instanța de recurs a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute în procesul-verbal de contravenție constatată de către agentul constatator, prin probe certe, pertinente şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție acționează principiul in *dubio pro reo*. În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța reține că acesta este un principiu complementar prezumției de nevinovăție. Înfăptuirea justiției cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunță, pe probabilități, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

9. Astfel, Colegiul penal reține că de către agentul constatator la examinarea cauzei nu a clarificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat o decizie de sancționare a lui DARANUȚA Andrei, în lipsa probelor pertinente și concludente, cauza fiind examinată incomplet, nefiind stabilit cert faptul că în acțiunile făptuitorului, sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod contravențional, or nu au fost administrate de către agentul constatator careva probe care ar permite instanței să deducă și pe cale de consecință, să constate și confirme, neglijarea marcajul 1.1.1 (*Linia îngustă continuă ce semnifică delimitarea fluxurilor de transport de sensuri opuse pe sectoarele de drum periculoase, care au două sau trei benzi pentru circulație*) indicate în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria /nr. MAI 05 952830 din 29.05.2023, ceea ce determină caracterul generic și imprecis al acuzațiilor aduse lui DARANUȚA Andrei în materie contravențională. Astfel, concluzia agentului constatator fiind unilaterală și lipsită de suport probatoriu în raport cu circumstanțele cauzei, contrar prevederilor art. 5 alin. (1) și art. 7 Cod contravențional.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că la constatarea faptei, agentul constatator urma să stabilească vinovăția persoanei în comiterea contravenției imputate, cât și a încălcat prevederile art. 443 din Codul contravenționale, or la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, nu a individualizat fapta contravențională, nu a stabilit circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, și respectiv, a încadrat fapta în temeiul unei alte norme materiale contravenționale.

Respectiv, Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, concluziile agentului constatator aferent vinovăției lui DARANUȚA Andrei în comiterea încălcării prevederilor art. 236 alin.(2) Cod contravențional, sunt nefondate, iar acuzarea formulată de agentul constatator nu se întemeiază pe careva probe certe și concludente, la materialele procesului contravențional nu au fost anexate probe materiale care ar confirma fapta incriminată de agentul constatator contravenientului, ceea ce echivalează cu neîndeplinirea obligației pozitive a agentului constatator de demonstrare a vinovăției

contravenientului, or, simpla indicare a faptelor date în decizia cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale, nu poate temei de sancționare a persoanei.

De asemenea, CEDO, în speța Luka contra României a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora şi fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța şi incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei [Jahnke şi Lenoble împotriva Franței (dec.),nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006].

În susținerea poziției sale, instanța de recurs elucidează că, procesul-verbal de constatare și sancționare nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agent și consemnate în procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare" instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului", dincolo de îndoiala rezonabilă, cu atât mai mult în conjunctura în care, așa cum a fost stabilit în cauza pendinte, la materialele cauzei nu a fost anexată de către agentul constatator nici o probă întru confirmarea învinuirii aduse cet. DARANUȚA Andrei.

Cu referire la situația analizată supra, în cadrul examinării recursului, Colegiul a fost în imposibilitate de a stabili elementele de bază în această cauză, care ar proba vinovăția lui DARANUȚA Andrei în comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod Contravențional, în conjunctura în care, agentul constatator a stabilit în mod eronat pretinsa faptă contravențională admisibilă pe sectorul respectiv de drum, circumstanțe în care se remarcă lipsa dovezilor veridicității situației de fapt, reținute în procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, astfel încât în favoarea contestatarului acționează principiul in *dubio pro reo.*

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30).*

Astfel, instanța de recurs remarcă că vinovăția este unul din elementele constitutive a unei contravenții, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravențional persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei

privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat sa dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Astfel, potrivit principiul caracterului personal al răspunderii contravenționale prevăzut la art. 8 din Codul contravențional, persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție și numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională, instanța de judecată constată omisiunea agentului constatator de a stabili corect și obiectiv elementele constitutive ale contravenției și a încadra juridic fapta, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenitei în raport cu fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, prin probe pertinente și concludente și respectiv, ajunge la concluzia că este ilegal a trage persoana la răspundere contravențională în temeiul unui proces-verbal care constată în mod arbitrar fapta comisă și încadrarea acestei fapte în temeiul normei speciale din Codul contravențional.

Colegiul reține că este inadmisibilă și contrară inclusiv principiilor consacrate de Legea contravențională la articolele 5, 7 și 8, întocmirea unui proces verbal în lipsa unui suport probator suficient, care urmează a fi cercetat în mod obiectiv conform art. 425 alin. (3) Cod contravențional, de către agentul constatator și care urmează să stea la baza formulării concluziei privind comiterea faptei în circumstanțe concrete, săvârșirea faptei de către contravenient, întrunirea a faptei comise de contravenient a tuturor elementelor constitutive a componenței de contravenție în baza căreia a fost încadrată juridic fapta, cât și lipsa circumstanțelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, sau al răspunderii contravenționale.

10. Respectiv, Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, or lipsa unui suport probator suficient în sensul art. 425 alin. (1), (3) și (5) Cod contravențional și art. 442 alin. (1) Cod contravențional, impune persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, la examinarea cauzei în fond de instanța de judecată sau la exercitarea dreptului său de a contesta actul de constatare a faptei contravenționale și de aplicare a sancțiunii, să își probeze propria nevinovăție, prin prezentarea probelor, fapt care presupune efectiv, transferul sarcinii probațiunii de la partea acuzării, la partea apărării, situație care încalcă într-un mod inadmisibil principiul prezumției nevinovăției.

Prin urmare învinuirea formulată cet. DARANUȚA Andrei în procesul-verbal cu privire la contravenție se prezintă a fi una incertă şi abstractă, fără indicarea circumstanțelor care au importanță fundamentală pentru stabilirea faptelor şi consecințelor juridice, cu indicarea greșită a indicilor contravenției imputate, nefiind clar care învinuire îi este adusă acestuia.

În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționarea contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție. Or, la materialele cauzei, în vederea confirmării învinuirii, nu au fost anexate careva probe care ar dovedi comiterea de către DARANUȚA Andrei a contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod contravențional, așa cum a fost formulată învinuire în procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI 952830 din 29.05.2023.

Astfel în măsura în care procesul verbal de constatare a contravenției nu este susținut de dovezi care corespund prevederilor legale procesuale în baza cărora s-a întocmit precum și din cauza că în cadrul acumulării probelor nu și-au găsit confirmare afirmațiile agentului constatator, iar petiționarul respinge învinuirile aduse nu se mai poate susține temeinicia procesului verbal fără a indica prezumția de nevinovăție instituită de art.6 a Convenției. Or. potrivit practicii CEDO în cauzele referitoare contravenții sunt aplicate prevederile art.6 din CEDO cu toate garanțiile conferite de acesta contravenientul beneficiind de prezumția de nevinovăției (cauza Anghel vs României) sarcina probei revenind agentului constatator cu respectarea în acest mod a principiului egalității armelor.

În susținerea poziției sale, Colegiul elucidează că, procesul-verbal de constatare și sancționare, nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agent și consemnate în procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare” instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului”, dincolo de îndoiala rezonabilă, cu atât mai mult în conjunctura în care, așa cum a fost stabilit în cauza pendinte, la materialele cauzei nu a fost anexată de către agentul constatator nici o probă utilă întru confirmarea învinuirii aduse lui DARANUȚA Andrei.

Prin urmare, la înaintarea învinuirii, agentul constatator nu a ținut cont de faptul că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea unei contravenții nu pot fi întemeiate pe presupuneri şi că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea făptuitorului, nefiind astfel acumulate careva probe pertinente şi concludente care ar demonstra faptul că cet. DARANUȚA Andrei ar fi comis contravenția prevăzută la art. 236 alin.(2) Cod Contravențional. În sensul enunțat, nu poate fi vorba de răspundere contravențională în lipsa deplină a semnelor obiective şi subiective stabilite de legea contravențională care să califice fapta prejudiciabilă drept contravenție concretă.

11. În final, în urma aprecierii probele descrise conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, Colegiul alăturat instanței de judecată conchide că este necesară şi oportună doar încetarea procesului contravențional pornit în privința cet. DARANUȚA

Andrei, deoarece în acțiunile făptuitorului lipsesc elementele constitutive ale contravenției imputate, iar decizia de sancționare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea făptuitorului, astfel încât susținerea învinuirii de către agentul constatator poartă doar un caracter declarativ şi se bazează tocmai pe presupuneri, iar vinovăția adusă- nefiind obiectiv confirmată prin careva probe. Or, conform prevederilor art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod, precum și anularea procesului verbal cu privire la contravenție din motivul neconsemnării de către agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție a datelor şi circumstanțelor, care afectează în mod esențial fondul cauzei.

Mai mult, prevederile art. 445 alin. (1) și (2) Cod contravențional urmează a fi interpretate inclusiv prin prisma art. 8 alin. (2) și (3) Cod contravențional, iar întocmirea procesului-verbal cu privire al contravenție urmează să respecte întocmai etapele și condițiile prevăzute de Legea contravențională, fiind exclusă ipoteza întocmirii unui act de individualizare a faptei și de identificare a faptei cu caracter ambiguu, în eventualitatea înlăturării nulității pe calea examinării cauzei în fond și stabilirii tuturor circumstanțelor esențiale ale cauzei, or nu urmează a fi inversată sarcina probațiunii, cât și obligațiile, competențele agentului constatator, cât și scopul și sarcinile etapei întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție conform art. 442 Cod contravențional.

Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra contestației făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod Contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Astfel, Colegiul Penal menționează că careva încălcări, sau abateri de la norma de drept, la emiterea încheierii, instanța de fond nu a admis, temeiurile invocate de recurent, neavând suport de fapt și de drept, or, nu era posibilă descoperirea și ridicarea probelor prin intermediul unei alte măsuri.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată,

arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CEDO Garcia Ruiz versus Spania).*

12. Prin urmare Colegiul penal reiterează că, argumentele aduse de către apărare în susținerea cererii de recurs sunt declarative și neconfirmate prin probe pertinente care din punct de vedere al utilității nu coroborează între ele.

Instanța de recurs subliniază că, recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art.466 Cod contravențional pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat dezacordul cu hotărârea contestată fără a fi invocate careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, or, conform art.470 alin.(3) Cod contravențional, instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului, circumstanțe care la caz nu se regăsesc.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

13. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Dumitru NUȚA și a menține Hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5051/2023 din 10 aprilie 2024 fără modificări.

14. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E :

Respinge ca neîntemeiat recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Dumitru NUȚA împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5051/2023 din 10 aprilie 2024, în cauza contravențională intentată în privința lui DARANUȚA Andrei în temeiul art.236 alin.(2) Cod contravențional, şi menține fără modificări Hotărârea recurată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Oxana ROBU**

Judecătorii **Vitalie BUDECI**

Vladislav
SCHIBIN